

Praksa Evropskog suda za ljudska prava od 20. i 22.10.2026. godine¹**Aksoy protiv Srbije (br. 4320/15), 20.10.2026. godine****Povreda člana 1. Protokola broj 1**

Podnosilac predstavke, Mehmet Ali Aksoy, turski je državljanin rođen 1966. godine, koji živi u Stadeu (Njemačka).

Predmet se odnosi na oduzimanje gotovine od podnosioca predstavke u iznosu većem od 10.000 eura (EUR), a koju nije prijavio carinskim organima.

Podnosilac predstavke prigovara da je oduzimanje sredstava, uz istovremeno izricanje novčane kazne, predstavljalo nezakonito i nesrazmjerno miješanje u njegovo pravo na mirno uživanje imovine, čime je prekršen član 1. Protokola br. 1 uz Evropsku konvenciju.

Evropski sud je istakao da je u ovom predmetu domaći sud izričito utvrdio da je (a) podnosilac predstavke postupao nemarno; (b) da nije sakrio gotovinu; (c) da nije ranije kažnjavao za prekršaje ili krivična djela; i (d) da nije bilo otežavajućih okolnosti. Uprkos tome, sud je naložio oduzimanje cjelokupnog iznosa novca koji je prelazio zakonom propisani prag za prenos gotovine preko granice, uz istovremeno izricanje novčane kazne, a da pritom nije proveo procjenu koja bi pokazala zašto je takvo oduzimanje cjelokupnog iznosa bilo neophodno u datim okolnostima.

Nakon razmatranja cjelokupnog dostavljenog materijala, Evropski sud je smatrao da Vlada nije iznijela nijednu činjenicu ili argument koji bi ga uvjerili da u ovom predmetu donese drugačiji zaključak od onog da je oduzimanje cjelokupnog iznosa gotovine, u gore navedenim okolnostima, nametnulo pojedinačan i prekomjeran teret podnosiocu predstavke, kao osobi koja je bila direktno pogođena tim oduzimanjem. Ovaj zaključak ne prejudicira ishod eventualnih daljih postupaka pred domaćim organima koji se tiču vlasništva nad oduzetom imovinom. Evropski sud je utvrdio da je u ovom predmetu došlo do povrede člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

Anna Poghosyan protiv Armenije (br. 79920/17), 22.10.2026. godine**Povreda člana 6. EK (nepriistrasan sud)**

Podnositeljica predstavke je Anna Poghosyan, državljanka Armenije, rođena 1977. godine, s prebivalištem u regiji Kotayk u Armeniji.

Predmet se odnosi na tvrdnju gospođe Poghosyan da Apelacioni sud Armenije nije bilo nepriistrasan prilikom odlučivanja o njenoj žalbi u građanskopravnom sporu. Tvrdila je da postoje objektivno opravdane sumnje u nepristrasnost dvoje od troje sudija koji su odlučivali u vijeću, s obzirom na disciplinske sankcije koje su im izrečene nakon pritužbe koju je podnio njen suprug, a koji je u jednom od predmeta pred tim sudijama postupao kao punomoćnik stranke. Podnositeljica predstavke je podnijela zahtjev za izuzeće navedenih sudija, ali su oboje odbili da se izuzmu iz postupanja u predmetu.

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Podnositeljica predstavke prigovara, na osnovu člana 6. stav 1. Konvencije, da joj nije osigurano pravično suđenje pred nepristrasnim sudom, jer su dvojica sudija Apelacionog suda bila pristrasna prema njenom suprugu, a posljedično i prema njoj.

Evropski sud je ponovo istakao važnost utiska koji se stvara u javnosti za osiguranje objektivne nepristrasnosti, a time i povjerenja u pravosudni sistem. Također je ponovio da je, prema objektivnom testu nepristrasnosti, od podnositeljice predstavke traženo da pokaže postojanje utiska pristrasnosti potkrijepljenog utvrdivim činjenicama, a ne da dokazuje da su sudije zaista bile pristrasne ili da su prema njoj imale predrasude.

U vezi s tim, Evropski sud je istakao da su disciplinski postupci protiv sudija, koji rezultiraju izricanjem sankcija, ozbiljna stvar koja, u načelu, može imati značajan uticaj na privatni i profesionalni život tog sudije, te može poslužiti kao osnov za utemeljen prigovor o nedostatku nepristrasnosti. Evropski sud je stoga zaključio da prilično površno razmatranje navoda podnositeljice predstavke nije otklonilo njene bojazni u pogledu nepristrasnosti dvoje sudija Građanskog apelacionog suda. Evropski sud je utvrdio povredu člana 6. stav 1. Konvencije.